Phương pháp nghiên cứu trong khoa học liên ngành

Nguyễn Bích Ngọc

Khoa các khoa học liên ngành, ĐHQGHN

Tổng quan tài liệu

Mục đích?

- Tìm hiểu về những nghiên cứu trước trong chủ đề nghiên cứu
- Xác định khoảng trống kiến thức (literature gaps)
- Thu hẹp chủ đề nghiên cứu thành các câu hỏi nghiên cứu và giả thuyết
- Xác định khung lý thuyết (theory framework) cho nghiên cứu hiện tại
- Định hướng phương pháp nghiên cứu
- Xây dựng hệ thống tài liệu tham khảo cho quá trình viết

Các bước thực hiện

• Tìm, xác định các tài liệu liên quan

Đọc nhanh, chọn lọc, phân loại

• Đọc sâu, phân tích, tổng hợp

Không dừng lại ở đọc và nhắc lại những nghiên cứu trước mà cần xác định được điểm chung, xu hướng, và đưa ra các ý kiến tổng hợp

Các loại tài liệu

- Sách chuyên khảo
- Sách tổng hợp/chương sách
- Bài báo (có/không qua phản biện đồng cấp)
- Bài hội nghị
- Bản thảo tiền xuất bản (preprint)
- Luận án/luận văn
- Báo cáo tư vấn
- Văn bản luật

Tìm kiếm tài liệu (1)

- Thông qua các cơ sở dữ liệu
 - Scopus (thông qua thư viện trường/thư viện khoa học kỹ thuật)

```
Scopus

TITLE-ABS-KEY (("Climat* chang*" OR "Climat* risk* OR " climat* AND variabilit* " OR " climat* AND extrem* " OR " climate AND variability* OR "climat* uncertaint*" OR "global warming*" OR "temperature ris*" OR "sea level ris*" OR "el-nino" OR "la-nina") AND ("Adapt* abilit*" OR "adapt* strateg*" OR "adapt* capacit*" OR "adapt* capabilit*" OR "adapt* strength*" OR "adapt* potential*" OR "adopt* abilit*" OR "adopt* capacity*" OR "adopt* capabilit*" OR "Adopt* potential*" OR adopt* AND strategy*)) AND (farmer*)
```

Source: Shaffril et al. (2018)

Tìm kiếm tài liệu (2)

- Tài liệu tham khảo
- Các bài trích dẫn lại

Scholar About 519,000 results (0.17 sec)

[HTML] Large-scale temperature inferences from tree rings: a review

KR Briffa, TJ Osborn, FH Schweingruber - Global and planetary change, 2004 - Elsevier

... them, several require further **study**. **Tree-ring** density and **tree-ring** width data will continue to enhance our detailed <u>knowledge</u> of past **temperature** and other **climate** changes, but a ...

☆ Save 55 Cite Cited by 442 Related articles All 6 versions

Bài tập

- tree AND ring* AND temperature AND climate AND review
- Từ khóa cho nghiên cứu của bạn?
- Cài Zotero

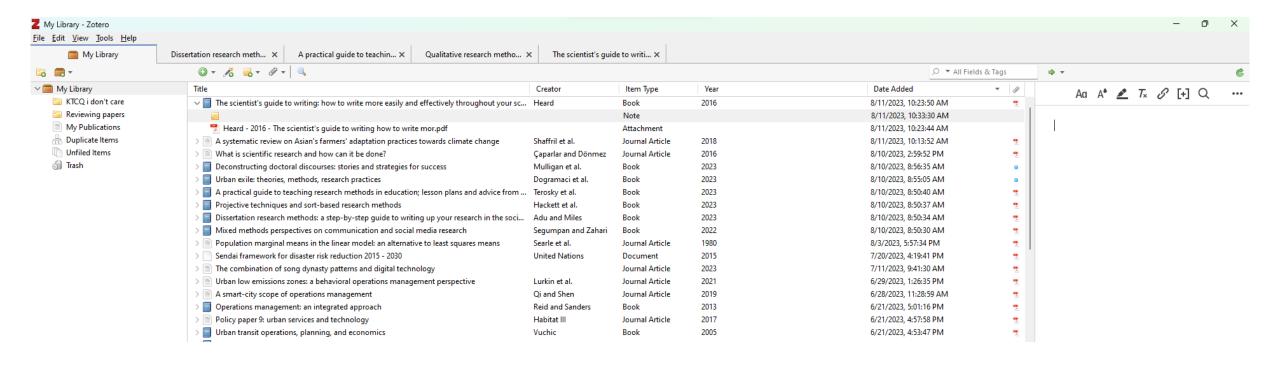
Đọc nhanh, chọn lọc, phân loại

- Cấu trúc một bài báo IMRaD
 - Abstract
 - Introduction
 - Methods
 - Results
 - Discussion
 - (Conclusion)

"It is impossible to be a good writer without being a good reader first"

Đọc nhanh, chọn lọc, phân loại

Lưu trữ các bài báo liên quan

Đọc sâu, phân tích, và tổng hợp

- Câu hỏi nghiên cứu/thông điệp chính của bài báo là gì?
- Tại sao câu hỏi đó cần được nghiên cứu?
- Dữ liệu nào cần để trả lời câu hỏi đó?
- Phương pháp sử dụng để thu thập dữ liệu?
- Phương pháp nào cần thiết để phân tích dữ liệu và trả lời câu hỏi chính?
- Kết quả chính của bài báo là gì?
- Kết quả này đóng góp vào việc trả lời câu hỏi chính như thế nào?
- Mối liên quan giữa bài này và các bài báo khác?
- Từ kết quả của bài báo có thể gợi mở ra những gì cho lĩnh vực nghiên cứu?

Bài tập

• Đọc tóm tắt của bài sau và trả lời các câu hỏi trong slide trước

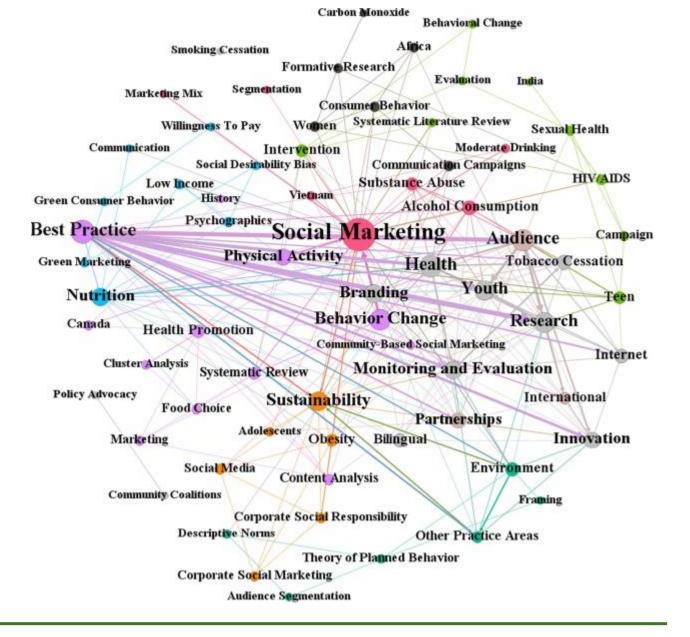
Strielkowski, W., Štreimikienė, D., & Bilan, Y. (2017). Network charging and residential tariffs: A case of household photovoltaics in the United Kingdom. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 77, 461–473.

https://doi.org/10.1016/j.rser.2017.04.029

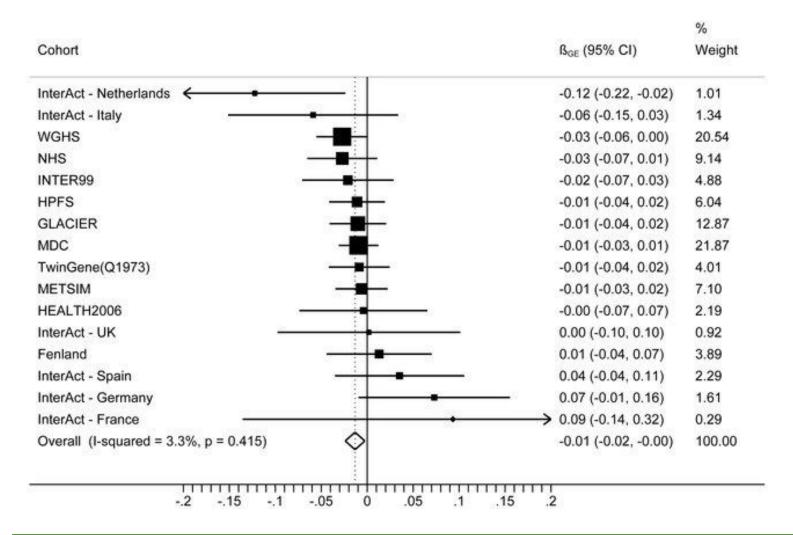
Những điều cần tránh

- Tránh đọc tất cả mọi thứ
- Chỉ đọc không viết
- Không lưu lại thông tin của tài liệu

Phân tích Bibliometric

Phân tích tổng hợp (Meta analysis)

Source: Ahmad et al. (2013)